

FRA paziņojums presei
Vīne, 2019. gada 19. novembris

Gados jauni migranti — vai Eiropa rada zudušo paaudzi?

Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras (FRA) ziņojumā ir secināts, ka kavēšanās integrēt gados jaunus bēgļus, kuri paglābušies no kara un vajāšanas, un ar šādu integrēšanu saistītie būtiskie sarežģījumi var radīt “zudušo paaudzi”. Lai gan ziņojumā ir apzināti daži labas prakses piemēri, dalībvalstis tiek mudinātas mācīties no citu valstu pieredzes, lai dotu šiem gados jauniešiem cilvēkiem attiecīgas izredzes dzīvē.

“ES un tās dalībvalstis veic smagu darbu, lai visā Eiropā risinātu migrācijas jautājumus, saskaroties ar būtiskiem sarežģījumiem saistībā ar iebraucēju, jo īpaši gados jaunu cilvēku, integrēšanu. Taču šie sarežģījumi nav nepārvarami,” saka FRA direktors [Michael O’Flaherty](#). *“Dažādi piemēri parāda, kā, pieņemot gudrus un rūpīgi izsvērtus politikas lēmumus, var patiešām vieglāk pārvarēt kavēkļus. Politikas veidotājiem gan valstu, gan ES līmenī ir jāpieņem stratēģijas, kas ļautu šai paaudzei kļūt par pilnvērtīgiem mūsu sabiedrības locekļiem.”*

Pamatojoties uz intervijām ar vairāk nekā 160 bēgļiem un 400 uz vietas norīkoti darbiniekiem dalībvalstīs, kuras ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ pirmās saskaras ar migrāciju, FRA ziņojumā [“Gados jaunu bēgļu integrācija ES”](#) ir apzināti būtiski kavēkļi pašreizējās migrantu integrēšanas pieejās attiecībā uz gados jauniešiem cilvēkiem — vecumā no 16 līdz 24 gadiem. Ziņojumā ir arī uzsvērtas [labas vietējās politikas iniciatīvas](#), kas īstenotas katrā no valstīm. Daži piemēri:

- finansiāls atbalsts sava mājokļa iegādei patvēruma pieteikumu iesniedzējiem, kuri ietverti uzņemšanas sistēmā, Vīnē, Austrijā;
- ātrs integrācijas atbalsts, lai ienāktu darba tirgū, Zviedrijā;
- garantija jauniešiem — finansiāla atbalsta shēma, kas pieejama gados jauniešiem bēgļiem, Francijā;
- mobilā lietotne septiņās valodās par dzīvi Vācijā.

FRA aicina dalībvalstis:

- **paātrināt patvēruma procedūras** — fakts, ka patvēruma procedūras pabeigšanai un uzturēšanās atļaujas saņemšanai vidēji ir vajadzīgi divi gadi, uzsver vajadzību pēc pietiekamiem finanšu un cilvēku resursiem, lai savlaicīgi izskatītu pieprasījumus; tas ļautu pieteikumu iesniedzējiem, kuru apstiprinājuma iespējamība ir liela, pēc iespējas drīzāk uzsākt integrāciju;
- **ierobežot birokrātiju saistībā ar ģimeņu atkalapvienošanos** — ģimenes locekļiem ir jādodas dārgos ceļojumos cauri karu nomocītiem reģioniem, lai nonāktu tuvākajā vēstniecībā kaimiņvalstī un iesniegtu pieteikumu; ir vajadzīgi ātri un cenas ziņā pieejami ģimenes atkalapvienošanas noteikumi;
- **nodrošināt pienācīgus mājokļus** — daži cilvēki patvēruma procedūras laikā dzīvo uz ielas; ar bēgļu mājokļu politiku ir jārisina situācija gadījumos, kad ir krass iebraucošo personu skaita pieaugums, kā arī izglītības un nodarbinātības vajadzības, lai līdz minimumam samazinātu pārcelšanās problēmas;
- **uzlabot garīgās veselības aprūpi** — bēgļi ir guvuši traumatisku pieredzi un, gaidot patvēruma pieteikuma izskatīšanu, nespēj gulēt, ēst vai dzert; tādēļ ir nepieciešama garīgās veselības problēmu ātra un efektīva apzināšana, atzinuma pieprasīšana un ārstēšana, kā arī uz vietas norīkoto darbinieku apmācība;
- **uzlabot izglītību** — dažiem bērniem ir jāgaida viens gads, lai viņi varētu apmeklēt obligātās izglītības skolu; bērniem ir pēc iespējas drīzāk jānonāk izglītības sistēmās;

patvēruma pieteikumu iesniedzējiem ir pēc iespējas drīz jānodrošina piekļuve izglītībai, arodapmācībai un nodarbinātībai, lai nepieļautu to, ka noziedznieki viņus iesaista noziedzīgā dzīvē.

Pamatinformācija

Laikposmā no 2015. gada līdz 2018. gadam gandrīz 2 miljoni cilvēku saņēma starptautisko aizsardzību Eiropas Savienībā. ES tiesību akti ir nepārprotami, un ES dalībvalstīm ir pienākums aizsargāt bēgļus. Ir pieejams arī ES finansējums bēgļu integrēšanas atbalstam. Taču reālā situācija dažādās dalībvalstīs ir ļoti atšķirīga.

Šīs problēmas vēl vairāk saasinās tad, kad gadus jaunie bēgļi sasniedz 18 gadu vecumu (reizēm — jau nākamajā dienā) un viņiem vairs nav pieejams to tīklu atbalsts, uz kuriem viņi bija paļāvušies iepriekš.

Piezīmes redaktoriem

- Ziņojuma pamatā ir intervijas, kas veiktas 15 atrašanās vietās sešās ES dalībvalstīs — Austrijā, Francijā, Grieķijā, Itālijā, Vācijā un Zviedrijā.
- Fragmenti no intervijām ar [bēgļiem](#) un [uz vietas norīkotajiem darbiniekiem](#) ir pieejami tiešsaistē.
- Plašāka informācija: media@fra.europa.eu / tālr.: +43 1 580 30 642.